

ל כ ב ו ד
לקוחות המשרד

22 דצמבר, 2022

נכבדי,

הנידון: הערכות לקראת תום שנת המס

לקוחות יקרים, אבקש תשומת לבכם למספר נושאים:

1. הפקדה לקרן השתלמות

קרן השתלמות היא מכשיר ההפקדה היחידי הניתן למשיכה בתוך תקופה קצרה יחסית ובפטור ממס. במסגרת חוק התייעלות הכלכלית בוצע תיקון 231 לפקודת מס הכנסה, שהקל משמעותית על ההפרשה לקרן השתלמות לעצמאים. החל משנת 2017 יכול עצמאי להפקיד 4.5% מהכנסתו לקרן השתלמות ולהיות זכאי בשלהם להטבת מס, בלא תלות בהפקדה של 2.5% נוספים לקרן השתלמות אשר אינו זכאי בשלהם להטבת מס, כפי שנדרש ערב התיקון).

לפיכך בשנת 2022 עצמאי יכול להפריש לקרן השתלמות 4.5% מההכנסה מעסק או משלח יד שאינה עולה על 267,000 ש"ח (ניכוי מרבי של 12,015 ש"ח למס הכנסה ולביטוח לאומי).

משרדינו ממליץ להפקיד את התקרה משום שהכנסות הקרן פטורות ממס עד גובה התקרה.

שכירים בעלי שליטה - התקרות המוכרות להפקדות בעלי שליטה לקרן השתלמות – 4.5% על חשבון המעביד ו-1.5% על חשבון העובד, מתוך תקרת הכנסה שנתית של 188,544 ש"ח.

2. פנסייה חובה לעצמאים

החל מינואר 2017 נכנסה לתוקף חקיקה המחייבת עצמאים להפקיד לתוכנית פנסייה. חובת ההפקדה חלה על כל עצמאי מעל גיל 21 ועד גיל פרישה מוקדמת (כיום גיל 60), אשר פעיל כעצמאי במשך יותר מ-6 חודשים. אולם, עצמאי שבמועד תחילת החוק היה מעל גיל (55 כל מי שנולד לפני יום 31.12.1961), חובת ההפקדה אינה חלה עליו.

הסכום החודשי המחויב בהפקדה נגזר מתוך ההכנסה החייבת של העצמאי ומחושב על בסיס השכר ברוטו הממוצע בישראל (כפי שפורסם על ידי ביטוח לאומי, השכר ברוטו הממוצע לשנת 2022 הוא 10,551 ש"ח).

על הכנסה חודשית ממוצעת בסך 5,275 ש"ח חובת ההפקדה המינימאלית 4.45% מהכנסה (כלומר עבור 63,306 ש"ח הראשונים בשנת המס).

על הכנסה חודשית ממוצעת שבין 5,275 ש"ח לבין 10,551 ש"ח (שכר ממוצע במשק) חובת ההפקדה המינימאלית 12.55% מהכנסה (כלומר עד 126,612 ש"ח בשנה).

על הכנסה שמעבר אין חובת הפקדה.

3. פנסיה חובה לעובדים

צו הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף מחיל את ההסכם על כלל העובדים במשק מכוח צו הרחבה (פרט לעובדים שיש ברשותם הסכם מיטיב מכוח הסכם כלשהו).

תנאי הזכאות לפנסיה לפי צו הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף:

1. על כל עובד החל מגיל 21 לגבר ו- 20 לאישה ועד גיל פרישת חובה עפ"י חוק גיל הפרישה (שהוא גיל 67 לגבר ולאשה).

2. עובד שהשלים 6 חודשי עבודה - הזכאות לביטוח מיום השלמת תקופת העבודה האמורה.

3. עובד שהתחיל לעבוד במקום עבודה אשר בבעלותו הסדר לביטוח פנסיוני יהיה זכאי להיות מבוטח מהיום הראשון לעבודה. יחד עם זאת ביצוע הפרשות בפועל יחל לגביו לאחר 3 חודשי עבודה רטרואקטיבית למועד תחילת עבודתו, או בתום שנת המס, המוקדם מביניהם.

4. הפקדות לקופות גמל

שכירים, בעלי שליטה ועצמאים זכאים לניכויים וזיכויים במס בעקבות הפרשות לקופות גמל (פנסיה, ביטוחי מנהלים אובדן כושר עבודה וכו'), ובלבד שהופקדו כספים עד תום שנת המס. גובה הסכום המקסימלי להפקדה בקופת גמל נקבע לפי נתוני השכר ונתוני על כן יש לפנות ולעדכן את סוכן הביטוח ואת מחלקת הנהלת החשבונות

5. הערכות להעסקת עובדים בשנת 2022

מומלץ להיערך להעסקת עובדים עוד בשנת 2022 ולהקפיד על ציות לדיני העבודה, תשומת הלב להנחיות משרד התמ"ת לגבי אכיפת יישום דיני העבודה בהתאם לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב - 2011 ולסמכות הממונה להטלת עיצום כספי על מעביד, שהפר הוראה בהתאם לדיני העבודה. בתחילת שנת הכספים יש למלא לכל עובד כרטיס עובד - **טופס 101**, הניתן להורדה מאתר משרדנו.

יש לנהל רישום מדויק של שעות עבודה, ימי עבודה, ימי חופשה וימי מחלה, לכל עובד בכל חודש

6. החוק לצמצום השימוש במזומן

בחודש מרץ 2018 פורסם חוק צמצום השימוש במזומן, מטרת החוק היא לקבוע הגבלות על השימוש במזומן ובשקים סחירים. במהלך שנת 2022 עודכנו התקרות, אשר נכנסו לתוקף החל מחודש אוגוסט 2022.

החוק מגביל את העסקאות לגביהן ניתן להעביר תשלום במזומן לעסקאות בהן

מחיר העסקה הוא (עד חודש אוגוסט 2022):

1. 11,000 ש"ח כאשר נותן או מקבל התשלום הינו **עוסק**.
2. 50,000 ש"ח, כאשר שני הצדדים לעסקה **אינם עוסקים**.
3. 55,000 ש"ח כאשר אחד הצדדים לעסקה הוא **תייר**.
4. 11,000 ש"ח לגבי קבלה או תשלום במזומן של שכר עבודה, תרומה, או הלוואה, למעט הלוואה שנותן גוף פיננסי מפקח.
5. 50,000 ש"ח לגבי קבלה או תשלום במזומן של מתנה.
6. עורכי דין ורואי חשבון לא יקבלו סכום במזומן, מעבר לסכומים הנקובים לעיל, כאשר הם נותנים שירות עסקי ללקוח, כהגדרתו בסעיף 8 לחוק איסור הלבנת הון.

ההגבלות שנקבעו לשימוש במזומן לא יחולו על עסקאות של תשלום במזומן בין קרובי משפחה כהגדרתם בחוק **שאינו** תשלום שכר עבודה. בנוסף, כהוראת שעה לתקופה של שנתיים מיום פרסום החוק ברשומות, נקבע כי גם גמ"חים יהיו רשאים לתת הלוואות במזומן, בדומה לגופים פיננסיים מפקחים.

החוק קובע גם הגבלות על השימוש בשקים והיסבם, הכוללות בין היתר:

1. איסור על הסבת שיק או על קבלת שיק מוסב בלי שפרטי המסב נקובים על השיק (שיק פתוח" או שיק "מוסב על החלק) כאשר **מוסר השיק או מקבל השיק הוא עוסק**.
2. איסור כאמור בשיק העולה על 5,000 כאשר מוסר ומקבל השיק **אינם עוסק**. החוק קובע חובה על עוסקים לתעד את אמצעי התשלום שבאמצעותו שילם תשלום או קיבל תקבול וכן מטיל חובה על כל מי שרוכש זכויות במקרקעין לכלול בהצהרה המוגשת לפי סעיף 73 לחוק מיסוי מקרקעין פרטים לעניין אמצעי התשלום שבו ניתנה התמורה.

עדכוני תקרות החל מחודש אוגוסט 2022

החל מחודש אוגוסט 2022 יופחתו תקרות הסכומים בחוק לצמצום השימוש במזומן הסכום המירבי שיותר לתשלום אצל עוסק יעמוד על 6,000 ₪ ו-15,000 ₪ בין אנשים פרטיים. למעט בעת רכישת רכב ע"י אדם פרטי, שם התקרה תעמוד על 50,000 ₪.

העונש על ההפרה על אדם פרטי או עוסק המפר הוראות חוק זה:

1. ענישה פלילית של מעשה מרמה שבוצע בניסיון להתחמק מאיסורים הקבועים בחוק, שבצידה 3 שנות מאסר.
2. קנס בגובה 15% - 30% מהסכום ששולם במזומן בניגוד לחוק. תחולת החוק החל מ- 1 בינואר 2019.

7. שמירת מסמכים ומערכת החשבונות

א. מערכת החשבונות

כל ספרי החשבון (לרבות כרטסת חשבונות) ותיעוד (תיעוד פנים ותיעוד חוץ), לרבות מערכת חשבונות ממוחשבת - שחובה לנהל.

את מערכת החשבונות חובה לשמור במשך 7 שנים מתום שנת המס שאליה היא מתייחסת (ראה מקרה א') או במשך 6 שנים מיום הגשת הדוח לאותה שנת מס (ראה מקרה ב'), הכל לפי המאוחר.

דוגמה לגבי שנת המס 2013 (השנה האחרונה הרלוונטית בדרך כלל לבדיקה):

יום סיום חובת השמירה	יום הגשת הדוח	שנת המס	המקרה
* 31.12.21	31.10.14	2014	א'
** 31.05.22	31.05.15	2014	ב'

* 7 שנים מתום שנת המס.
** 6 שנים מיום הגשת הדוח.

ב. מסמכים אחרים שברשות

מסמכים שאינם בגדר תיעוד חובה לפי ההוראות לניהול פנקסי חשבונות, ואינם חלק ממערכת החשבונות, למשל: מסמכים סטטיסטיים, הזמנות, רישומים פנימיים בין מחלקתיים, מקור תיעוד אשר נסרק למחשב לצורך משלוחו כמסמך ממוחשב, חוזים ופרוטוקולים.

את המסמכים המפורטים בסעיף זה, חובה לשמור במשך 3 שנים לפחות מיום הגשת הדוח על ההכנסה.

דוגמה לגבי שנות המס 2016 - 2017 (השנים האחרונות הרלוונטיות בדרך כלל לבדיקה)

יום סיום חובת השמירה	יום הגשת הדוח	שנת המס	המקרה
31.1.2022	31.1.2018	2016	א'
31.8.2022	31.8.2018	2017	ב'

ג. רכש ומכר מקרקעין

לעניין חוזים הקשורים במקרקעין, מסמכים הקשורים בשיפוצים והסכמים לטווח ארוך, הלוואות. מומלץ לשומרם עד למועד מימוש המקרקעין והתיישנות שומת הדיווח למס שבח.

לפני השמדת חומר כלשהו יש לבדוק האם לא כדאי לשומרו לתקופה ארוכה יותר, לדוגמה רצוי לשמור דוחות שנתיים על עובדים לתקופה בלתי מוגבלת משום שהם עלולים להתבקש למימוש זכויות בביטוח לאומי וכדומה.

8. הגדרת עסק קטן (מחזור עסקי עד 5 מיליון ש"ח)

על פי כללי הבנקאות (שרות ללקוח) (עמלות) התשס"ח-2008 - תאגיד אשר ימסור לבנק דוח שנתי ואישור חתום בידי רואה חשבון מידי שנה, על פיו מחזור העסקים שלו בשנה שקדמה למועד מסירתו, אינו עולה על חמישה מיליון שקלים, יסווג על ידי הבנק כ"עסק קטן" וכפועל יוצא מכך יחול על חשבונותיו תעריפון עמלות הבנק ליחיד/עסק קטן, אשר התעריפים הקבועים בו **נמוכים** מהתעריפים הקבועים לעסק גדול.

9. נתונים נוספים:

I **עצמאי** - סכום ההפקדה המרבי להטבות מס 33,408 ש"ח.

II שכיר בעל שליטה:

א. סכום ההפרשה המרבי למרכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה 12,340 ש"ח.

ב. תקרת הפקדה לתגמולי מעסיק לקופת גמל 26,378 ש"ח.

III **מתנות** - בשל קשר עסקי - 210 ש"ח לאדם לשנה.

IV **שכר דירה למגורים** - פטור ממס עד 5,100 ש"ח לחודש.

בכבוד רב,

ששי זכאי

רואה חשבון ומשפטן (LL.B.)
מוסמך במנהל עסקים (M.B.A.)